

rôsi nekoliko predgodi, to stori, da se potem toliko bržeje popolnoma dogodi. To pa še ni pravo brzo- ali hitro gojenje Donarthovo, kajti to se drugače vrši, in sicer tako-le: Lanu se odloči 6 do 8 dni rôsnega predgojenja; potem še le se v godilnico zloži in z vodo zalije. Voda se pa le eno samo noč na njem pustí; koj drugi dan je treba jo zopet popolnoma odstraniti. Ko se je voda odtekla, potem ni z mokrim lanom nikaškošnega družega dela, kakor to, da ga pri miru pustimo in čakamo, da se do 18, k večemu do 25 stopinj R. segreje. Kakor hitro je pa gorkota omenjeno stopinjo dosegla, je treba koj vodo zopet napeljati. Ako bi se pustilo, da bi gorkota še bolj narastla, bi lahko veliko škodo imeli, zatega del je treba gorkomér skrbno rabiti. V 8, k večemu 9 dneh je tako obravnani lan popolnoma godán.

O omenjenih dveh mrčesih, ktera oba lahko lanu med gojenjem s tem škodujeta, da večim stebлом 3 do 4 palce pod vrhom lik okoli in okoli zližeta, tako da se vrh pri izdelovanji odlomi in odpade, naj sledeče poročam.

Prvi je repati črv, trotu podobne gnojne muhe (latinski se zove „musca vomitoria“), ktera v poletnem času posebno rada po straniščih (sekretih) glasno brenčé leta. Od časa do časa mirno v zraku ravno nad luknjo postoji, pa le za trenutek, kajti komaj je malo postala, zopet z veliko hitrostjo odleti, in ravno tako hitro pride tudi nazaj na tisto mesto. Pri vsaki kratki postaji izpustí eno jajčice v gnoj, od tega tudi njeno imé „zapljunkarica“. Iz teh jajčic se izvalijo potem dobroznani oni repati črvi, ktere otroci zavoljo njihove podobe „mlade podganice“ imenujejo. Pa ne samo na gnoj spuščá ta muha svoja jajčica, ampak na vsako smrdljivo, prestalo vodo, kakoršna se tudi v godilnicah nahaja. V godilnicah pa ne dosežejo črvi nikdar tiste velikosti kakor v gnojnici; vzrok temu je to, da nimajo take tečne hrane kakor tam. Veči, kakor dodana podobica kaže, ne izraste nikdar.

Ako se taki črvi v godilnici zapazijo, kar se posebno lahko zgodi, ako po večkratni kratki ali močni plohi solnce hudo pripeka, jih je treba koj pregnati. To se lahko zgodi, kajti družega ni treba kakor nekoliko stare vode izpustiti in frišne napeljati.

Drugi mrčes, enako škodljiv, je občeno znani zagorelo rdeči celó majhni črviček. Posamesni bi ne mogli zapazljive škode storiti; ali ker se jih toliko naseli, da je voda na tacih mestih, kjer se v kupcih držé, krvi podobna, je škoda lahko velika. V lepo izdelanih in čedno držanih godilnicah se ne morejo naseliti, kjer jim na dnu blata manjka. Zapazijo se ti škodljivci v ravno tistih vremenskih okoliščinah kakor gori omenjeni, tudi preženó se enako. (Dal. prih.)

Vprašanje zarad škodljivosti gipsane detelje.

Iz Cerknice.

„Je li resnica, kar nekteri ljudjé trdijo, da pogipsana detelja je škodljiva klaja goveji živini? konjem pa se brez strahú smé pokladati? — „Novice“ bodo to reč najbolj na tanko določile, in tega se bodemo vprihodnje držali.“

Odgovor vredništva. Po vsestranskih skušnjah je spoznano, da je gips posebno dober živež detelji, sočivju, lanú itd. Da posebno tekne detelji, ktera gipsana veselejše in čvrstějše raste, to vejo kmetovalci celega sveta; o tem pa, kako, to je, po kateri poti jej tekne, je mnogo različnih misli, za ktere praktičnemu gospodarju ni veliko mar. To pa je gotovo, da

žveplena tvarina, iz ktere gips obstaja (gips namreč ima v sebi nekaj čez 45 delov žveplene kisline, 33 delov apna in nekaj čez 21 delov vode) je posebno detelji dober živež. Kdor hoče tedaj lepše detelje pridelati, ta jo gipsa. Po takem bi se smelo gori stavljeno vprašanje tudi tako-le zasukati: ali je lepša detelja govedom škodljiva? Na to pa vendar noben kmetovalec ne bode odgovoril, da je škodljiva, sicer bi morali gospodarji skrbeti za to, da imajo slaba, revna deteljišča. Da bi tedaj gipsana detelja kateri koli živini bila škodljiva, nismo še slišali nikoli, nikoli v nobenih kmetijskih bukvah nič tacega brali, in tudi v „Novicah“, ki so že veliko o gipsanji detelje pisale, nikoli ni bilo o tem besede. — In kako (na kakošno vižo) utegne biti govedom škodljiva, tudi ni povedano; ali goveda kozlajo po njej, ali jih driska prime, ali kaj? Mogoče je, da po frišni detelji kozlajo, al to se godí tudi po frišni mrvi, ki ni bila gipsana. Eno le bi se utegnulo primeriti, da bi gipsana detelja škodovala, in to takrat, ko bi kdo deteljo obilo gipsal malo pred košnjo njeno v suhem vremenu in bi živina kaj več gipsa z deteljo vred povžila; gips ima po obstojnih delih nekoliko ostrega v sebi, kar bi utegnulo želodec ali čeva razdražiti. Al tako gipsanje se menda med 1000krat komaj enkrat primeri. V takem primerljeji se pa tudi ne more reči, da je gipsana detelja škodovala, ampak gips sam je škodoval, al še to je dvomljivo.

Drago nam je bilo, gospod L. Š., da ste sprožili to vprašanje; dvomljive reči se tako razjasnijo.

Gospodarska skušnja.

Da zajec dreves ne gloda, in pa drevje na prodaj.

Letošnjo zimo je zajec imel zares hude zobé, tako, da so dobra in močna drevesca popolnoma v nič prišla. Naj sadjerejcem povem dobro pomoč, da zajec drevju škode ne dela. Naredé naj si mazilo iz apna, osmrane krvi, ilovice in saj iz dimnika. Te reči se vse lepo vkupaj zmešajo in jim toliko vode prilije, da je zmes redka; ž njo naj se pred zimo od vrha do dna drevesa namažejo, pa jih nikdar zajec ne okusi; kri in saje mu zeló smrdé, ilovica je pa za to, da apno kože ne poškoduje. Spomlad, ko ta maz proč pade, je koža lepša kot pri drugih, ki niso bila namazana.

Vsako leto sem ponujal jabelka, češplje, breskve in češnje; letos tudi ponudim od imenitnih sort hrušek, ki jih imam posebno lepe in tudi veliko število na prodaj, ravno tako tudi jabelk. Jabelka, češplje cepljene, breskve od 30 do 40 krajc., hruške pa od 40 do 50 krajc.; vse so čez en seženj velike; pritlične hruške pa dam po 30 krajc. tudi imenitnih sort. Pošljem jih lahko po pošti kamor kdo želi. Kdor ima kaj divjakov, tudi vsake sorte cepičev pri meni dobi; en dolg cep veljá 5 krajc., da se lahko 10 cepičev iz njega dobi; vsaki je z imenom; če so krajši, pa dam dva ali tri.

Andrej Net v Kokrici pri Kranji.

Postavne zadeve.

Nekaj o rekrutbi.

Ministerska instrukcija vелеva o vojni postavi, da tam, kjer so politične okrajne gospóske (Bezirkshauptmannschaften), imajo tudi asentni okraji za rekrute ali nabiranje vojaških novincev biti. — Ta ukaz je izbudil veliko nezadovoljstvo pri ljudstvu, kajti okraji političnih gospósk so zdaj veliki in obširni, fantom in njihovim očetom, ki imajo k asentni komisiji iti, je pot do gospóske zatega voljo deleč, oni potrošijo ve-